

НИЙСЛЭЛИЙН БАГАХАНГАЙ ДҮҮРГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГЫН ТУШААЛ

2023 оны 06 сарын 12 өдөр

Дугаар A/16

Улаанбаатар хот

Байгууллагын хүүхэд хамгаалах бодлогын баримт бичиг батлах тухай

Монгол Улсын Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.1 дэх заалт, Хөдөлмөр, Нийгмийн Хамгааллын сайдын 2022 оны "Хүүхэд хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлэх үлгэрчилсэн заавар батлах тухай" А/110 дугаар тушаалыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ, байгууллагын ажилчдын гэр бүл, нийгмийн хүрээнд хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх, ажил албан хаагчдын ажил амьдралын тэнцвэрт байдлыг хангахад чиглэсэн байгууллагын хүүхэд хамгааллын бодлогын баримт бичгийг хавсралтаар баталсугай.
2. Хүүхэд, хамгааллын бодлогыг байгууллагын үйл ажиллагааны онцлог, дотоод хэм хэмжээний хүрээнд нийцүүлэн хэрэгжүүлэн, чанартай ажлыг зохион байгуулахыг эцэг эхийн зөвлөлийн дарга, Хүүхдийн эмч (Д.Дашдэлэг)-д үүрэг болгосугай.
3. Тушаалын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллахыг Хүний нөөцийн менежер, дотоод хяналтын ажилтан /Г.Гантуяа/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Х.ГАНБАТ

Багахангай Эрүүл мэндийн төвийн даргын
2023 оны 06 дугаар сарын 12 -ны өдрийн
116 дугаар тушаалын хавсралт

БАГАХАНГАЙ ДҮҮРГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Эрүүл мэндийн турхай хууль, Хүүхдийн төлөө үндэсний зөвлөлийн 2018 оны 03 дугаар тогтоолоор баталсан Хүүхэд хамгааллын жишиг бодлого, Эцэг эхийн зөвлөл байгуулах зөвлөмж, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.3 дахь хэсэгт заасны дагуу ажилтны ажил, амралтын цагийг зохицуулах, амьдралын тэнцвэрийг хангахад дэмжлэг үзүүлэх, хөдөлмөрийн дотоод журамд тусгах замаар ажилтны хүүхдэд ээлтэй, хүүхэд хамгааллын бодлого хэрэгжүүлнэ.

1.2. Ажилтан, албан хаагчдаараа дамжуулан гэр бүл, нийгмийн хүрээнд хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах, хүүхдийг эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, үүрэг хариуцлага биелүүлэхэд чиглэсэн сургалт нөлөөллийн ажил зохион байгуулж, салбарын хэмжээнд байгууллагын нөөц, байгууллагын онцлогт нийцүүлэн хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлж ажиллана.

Хоёр. Үндсэн зарчмууд

2.1. Хүүхдийн эрх, язгуур эрх ашиг, тэдний аюулгүй байдлыг нэн тэргүүнд тавьж, хүүхдийн эрхийг хүлээн зөвшөөрч, хүндэтгэн үзнэ.

2.2. Хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн аливаа хэлбэрийг хүлээн зөвшөөрөхгүй.

2.3. Аливаа үйл ажиллагаанд хүүхэд, гэр бүлийн хүчирхийлэл, үл хайхрах байдал, осол гэмтэлд өртүүлж болзошгүй аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх

Гурав. Хамрах хүрээ

3.1. Энэхүү баримт бичиг нь байгууллагаар үйлчлүүлж буй хүүхэд, гэрээт ажилтан, албан хаагч, ажилчин, сайн дурын ажилтан, дадлагажигч ажилтан, эцэг эх асран хамгаалагч, хамтран ажиллах байгууллагын ажилтнуудад хамаарна.

Дөрөв. Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл

А. Эмнэлгээр үйлчлүүлж буй хүүхдүүд

4.1. Байгууллага, ажил олгогч нь ажилтны ажил, амралтын цагийг зохицуулах, хөдөлмөрийн харилцааны уян хатан нөхцөл хэрэглэх зэргээр ажилтны ажил, амьдралын тэнцвэрийг хангах.

4.1.1. Бага насны хүүхэд нь эрүүл мэндийн байгууллагаар үйлчлүүлж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг авахдаа заавал эцэг эх асран хамгаалагчийн дэмжлэгтэйгээр авна.

4.1.2. Эцэг эх асранч хамгаалагч нь хүүхдүүдийг хуваарийн дагуу товлолын дархлаажуулалтад заавал хамрагдана.

4.1.3 Эрүүл мэндийн салбарт өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хийгдэх нэмэлт дархлаажуулалт, сайн дурын дархлаажуулалтанд эцэг эхийн зөвшөөрлийг үндэслэн хүүхдийг дархлаажуулалтанд хамруулна.

4.1.5 0-36 сартай хүүхэд эцэг эхийн хяналтанд эмчийн үзлэгт хамрагдаж биеийн өндөр жингээ үзүүлж биеийн жингийн индексээ хянуулж, эмчийн өгсөн зөвлөгөөг хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалах зорилгоор заавар зөвлөмжийн дагуу хэрэгжүүлнэ.

4.1.6 Жил бурийн 5,10 дугаар сард 1-5 насны хүүхдүүд, өндөрт тунт А витаминыг заавал ууна. / Эцэг эх асран хамгаалагчийн дэмжлэгтэйгээр /

4.1.7 Эрүүл мэндийн шалтгаанаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэх шаардлагатай тохиолдолд 9 доош насны хүүхэд заавал сахиу /эцэг эх/-тай хэвтэнэ.

4.1.8 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн тохиолдолд заавал асран хамгаалагчтай хамт хэвтэж эмчлүүлнэ.

4.1.10 Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж байгаа бага насны хүүхэдтэй эцэг эхчүүдийг ус буцалгагч болон бусад хүүхэд осол гэмтэлд өртөхүйц эд зүйлсийг эмнэлэгт авч орохыг хориглоно, мөн хүүхэд халтирах, шатруу унах, бусад осол гэмтлээс урьчдилан сэргийлэх хүүхэддээ анхаарал тавьж асрахыг эцэг эх хариуцана.

4.1.10 Хүүхэд өвдсөн тохиолдолд эцэг эх хамгаалагчийн тусламжтайгаар эмнэлэгт үзүүлж, өвчний оношоос хамааран хичээлээс чөлөөлүүлэх эмчийн магадлагаа авч болно.

4.1.11 Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ авахаар эрүүл мэндийн байгууллагад хандахдаа хүүхдийн өвчний анамиз буюу асуумжийг эцэг эх, асран хамгаалагч үнэн зөв бүрэн гүйцэд дэлгэрэнгүй эмч, эмнэлгийн ажилчдад мэдээллийг өгөх үүрэгтэй ба асуумжийг дутуу өгөх, нуухаас шалтгаалан хүүхдийн эмчилгээ оношлогоонд сөрөгөөр нөлөөлөх, хүндрэл гарах тохиолдолд эцэг эх, асран хамгаалагч нар хариуцлагыг хүлээнэ.

4.1.12 Хүүхэд зусландаа амрах, спортын тэмцээн уралдаанд оролцохдоо, шинжилгээ өгч, эмчийн үзлэгт заавал хамрагдана.

4.1.13 Хүүхэд өөрийн эрүүл мэндийн талаар эмчээс зөвлөгөө авч болно.

Б.Байгууллагын эцэг эхийн зөвлөл, ажилтнуудад

4.2. Цэцэрлэгийн болон бага ангийн хүүхэдтэй ажилтан, жирэмсэн, хөхүүл хүүхэдтэй эх, хөгжлийн бэрхшээлтэй болон байнгын асаргаа, сувилгаа шаардлагатай өрхийн гишүүнтэй ажилтан, өрх толгойлсон эцэг, эхийн ажиллах нөхцөлийг уян хатан болгож хөдөлмөрийн гэрээ, хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээнд тусгуулж, мөрдүүлнэ. Үүнд:

- 4.2.1. богиносгосон цагаар ажиллах;
- 4.2.2. цахимаар ажиллах;
- 4.2.3. хүүхдээ цэцэрлэг, сургуульд хүргэж өгөх, авах боломжоор хангах;
- 4.2.4. шөнийн ээлжийн ажилд аль болох хуваарилахгүй байх;
- 4.2.5. цалингийн нэмэлт, урамшуулал дэмжлэг үзүүлэх;
- 4.2.6. бусад дэмжлэгт хамруулах.

4.3 Хүүхдэд ээлтэй байгууллагын шалгуурыг салбарын хэмжээнд мөрдөх хууль тогтоомж болон Хүүхдийн эрхийн тухай, Хүүхэд хамгааллын тухай, Хөдөлмөрийн тухай хууль тогтоомжтой нийцүүлэн боловсруулах.

4.4. Хүүхдийн төлөө үндэсний зөвлөлийн 2018 оны 03 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хүүхэд хамгааллын бодлогын жишиг баримт бичиг”, “Байгууллагад эцэг эхийн зөвлөл байгуулах зөвлөмж”-ийн дагуу байгууллага, аж ахуйн нэгж бүр ажилтнуудын гэр бүл, хүүхдэд чиглэсэн үйл ажиллагааг байгууллагын нөөц, хэрэгцээнд түшиглэн зохион байгуулах “Эцэг эхийн зөвлөл” /цаашид Зөвлөл гэх/-ийг байгуулах. Үүнд:

4.4.1. Зөвлөлийн дарга төлөвлөгөөг 1 жилийн хугацаатайгаар гарган хамт олноор хэлэлцүүлж, батлах бөгөөд биелэлтийг байгууллагын удирдлага, нийт хамт олонд тайлгана;

4.4.2. Байгууллага хүүхэд хамгааллын бодлогын хэрэгжилтийн үнэлгээ хийж үр дүнд үндэслэн сайжруулж, мөрдүүлэх;

4.4.3. Байгууллагын мэдээллийн самбар цахим хуудаст байршуулж, сурталчлан таниулах;

4.4.4. Байгууллагын ажилтан, албан хаагчийн гэр бүл, хүүхдийн нөхцөл байдлын судалгаа хийж, хэрэгцээнд суурилсан сургалт, бодит дэмжлэг үзүүлэх, мэргэжлийн байгууллагын үйлчилгээнд холбон зуучлах.

4.5. Байгууллагын албан хаагчид хүүхдийн эрх, хүүхэд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, эрсдлээс сэргийлэх чиглэлээр сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

4.5.1 Ажилтан, албан хаагчийн хүүхдийн сурч боловсрох, хөгжил, хамгааллыг дэмжих, эрүүл аюулгүй орчинг бүрдүүлэх, хүүхдэд ээлтэй байгууллага хамт олон болох санаачилгыг өрнүүлж, байгууллагын удирдлагатай хамтран ажиллах;

4.5.2. Мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, ажилтан, албан хаагч, тэдний гэр бүл, хүүхдэд зориулсан соён гэгээрүүлэх, хөгжүүлэх, чадавхжуулах сургалт, сэтгэл зүйн зөвлөгөөнд хамруулах.

4.6. Байгууллагын ажилтнуудын хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн санал санаачилгыг өрнүүлж байгууллагын нөөцөд тулгуурлан хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ. Тухайлбал:

4.6.1 Хүүхдийн хөгжих, эрүүл аюулгүй, хараа хяналттай байхад үргэлж анхаарч, байгууллагын ажилтны амрах өрөө байгуулах;

4.6.2. Байгууллагын гадаад, дотоод орчны эрсдэлийн үнэлгээ хийх, илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээг байгууллагын хэмжээнд зохион байгуулах;

4.6.3. Байгууллагын үйл ажиллагаа нь хүүхдэд хор хөнөөл учруулж болзошгүй эрсдэл байгаа эсэхэд тогтмол үнэлгээ хийж, эрсдэлийг бууруулах, арилгах төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэх.

Тав. Ажилтнуудын ёс зүйн дүрэм

5.1. Байгууллагын удирдлага, ажилтан, албан хаагч бүр ажлын байр, гэр бүл, нийгмийн бүхий л орчинд зохисгүй зан үйл гаргахгүй байхад анхаарч, хүүхэд хамгааллын ёс зүйн хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.

Ажилтан	Байгууллага
<p>Ёс зүйн дүрэмд заавал тусган хориглох зүйл</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Хүүхдийг цохих, зодох, тусгаарлах зэргээр бие махбодын хүчирхийлэл үйлдэх ☒ Хүүхдийг гутаах, ичээх, доромжлох, дорд үзэх, нэр хоч өгөх, сэтгэл зүйн дарамт учруулах зэргээр сэтгэл санааны хүчирхийлэл үйлдэх ☒ Хүүхэд, гэр бүлийн эсрэг бүх төрлийн хүчирхийл үйлдэх ☒ Бусдыг садар самоунд уруу татсан тоглоом тоглох, шалиг үг ярих ☒ Хүүхдийн дэргэд хараал хэлэх, бүдүүлэг үг хэрэглэх ☒ Хүүхдийг ялгаварлан харилцах ☒ Хүүхэд хүчирхийлэлд өртсэн, аюултай нөхцөл байдалд орсон тохиолдолд мэдээлэхгүй орхих ☒ Зохисгүй хувцаслах, бэлгийн дур сонирхол төрүүлэхүйц байдал гаргах ☒ Чанарын баталгаагүй, муудсан, хориглосон, чихэрлэг хоол хүнсээр хангах ☒ Хүүхдийн зураг, дүрс, мэдээллийг зөвшөөрөлгүй хувийн фэйсбүүк хуудас ба бусад хувийн нийгмийн сүлжээн дээр тавих ☒ Шөнийн цагаар эцэг эх, асран хамгаалагчийн зөвшөөрөлгүй хүүхдийг тээвэрлэх ☒ Цахим орчинд эцэг эхээс нь далдуур хүүхэдтэй харилцах 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Байгууллагын хүүхэд хамгааллын бодлогыг зөрчиж байгаа нь мэдэгдсэн, сэжиглэгдсэн боловч мэдээгүй мэт өнгөрөөх, нуун дарагдуулах ☒ Хүүхэд эрсдэлт нөхцөлд байгааг мэдсэн, ажигласан, таамагласан боловч мэдээлэхгүй байх ☒ Хүүхдийг ямар нэгэн хөдөлмөрт хөлслөх. ☒ Ажилтнууд насанд хүрээгүй хүүхдээр өөрийн хүүхдийг асуулах, гэрийн үйлчлэгч хийлгэх, хувийн бизнестээ олон цагаар туслуулах ☒ Оройн 18 цагаас хойших арга хэмжээнд хүүхэд оролцуулах ☒ Эцэг эх, асран хамгаалагчийн зөвшөөрөлгүй хүүхдийг урлаг, спортын үйл ажиллагаанд оролцуулах ☒ Гамшиг осол, үй гашуу тохиолдсон үед хүүхэд, насанд хүрэгчдийн эмзэг байдалд мэдрэмжгүй хандах ☒ Эцэг эх, асран хамгаалагчийн зөвшөөрөлгүйгээр хүүхдийг ганцааранг нь машинаар авч явах ☒ Ёс заншил, шашны болон зан үйлийн хэлбэртэй үйл ажиллагаанд оролцуулах ☒ Зураг, мэдээллийг хувийн фэйсбүүк хуудас ба бусад хувийн нийгмийн сүлжээн дээр тавих ☒ Ажлын байр, хүүхдийн орчинд архи, тамхи мансууруулах эм бодис хэрэглэх